

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

НОВИ БЕОГРАД, ОКТОБАР 1999. ГОДИНЕ
ГОДИНА X БРОЈ 675

СТОП ГРАДСКОЈ САМОВОЉИ

Градска власт грубо кршила пословник,
па су српски радикали напустили деветнаесту седницу

ГРАДСКА ВЛАСТ ЗАБОРАВИЛА ДНЕВНИ РЕД

Седница Скупштине града Београда, уобичајено почела са закашњењем од два сата. Седници присуствовао видно мали број одборника. Закључци доношени без расправе и мимо дневног реда, под сумњивим околностима, јер је кворум био под знаком питања. После обраћања лидера Српске радикалне странке, др Војислава Шешеља, српски радикали напустили данашњу седницу. Мало затим за говорницу је изашао и Жарко Шешлија и рекао да се о комуналним проблемима, грејању и јавном превозу не може расправљати на брзину, па је и леви блок политичких странака (СПС и ЈУЛ) напустио седницу. Наравно, то није много узбудило врховне градске оце, који су поново склопили политички брак са Демократском странком и наставили седницу без присуства одборника Српске радикалне странке, Социјалистичке партије Србије и Југословенске удружене левице.

Када је у питању функционисање градске власти, одавно је познато да се не зна ни кад седница почиње, да се крши правилник, не поштује се дневни ред. Самовоља оних, које су грађани, шетајући по цичи и зими 1996. и 1997. године, довели на власт превазилази све границе толеранције. Градска власт не поштује ни те грађане „шетаче“, ни одборнике, већ искључиво личне интересе. Непословност и неажурност постале су препознатљива карактеристика функционера градске власти.

Бескрупулозна самовоља градске власти

Деветнаеста седница Градске скупштине, заказана за 8. октобар 1999. године, требало је да почне у 15 часова. Међутим, на почетак седнице, вероватно због преговора одборничких група Демократске странке и Српског покрета обнове, чекало се више од сат и по. Када су најзад „породили“ договор пронашавши компромисно решење међу својим захтевима, градски оци одлучили су да је дошао тренутак „истине“, седница је почела.

Тренутак истине, извесно је дошао, али мрачни тренутак спознаје да је дошло време када се мора стати на пут чиниоцима и виновницима градске самовоље.

Седници Градске скупштине присуствовало је деведесет седам одборника, убрзо се број одборника смањно на педесет седам. Одлазак чланова Српске радикалне странке, Социјалистичке партије Србије и Југословенске удружене левице, изазван је захтевом одборничке групе Српског покрета обнове да се усвоји декларација мимо дневног реда и без расправе.

Седницу су ипак наставили одборници Српског покрета обнове и Демократске странке. Био је то чист пример анархичног понашања, иначе главне карактеристике ових политичких пар-

тија. Усвајањем декларације мимо дневног реда, прешло се на рад, односно доношење одлука.

Два захтева Демократске странке и један Српског покрета обнове, да Скупштина града Београда осуди интервенцију МУП-а над демонстрантима Савеза за промене, да затражи оставку председника Савезне Републике Југославије и да осуди починиоце и инсистира на ефикаснијој истрази саобраћајне несреће, у којој су прошле недеље страдала четири функционера.

Право на обновљени политички брак имали су Српски покрет обнове и Демократска странка, нико никад није хтео да утиче на то. То је њихово право избора, али на „разбојнички рад“, каже председник одборничке групе српских радикала Војислав Шешљ, мора да се утиче. Затражиће увођење принудне управе у Београду.

Од тридесет једне тачке дневног реда прво су предложене, а затим усвојене „непостојеће“. Мишљење и одговор председника Војислава Шешеља одборници Демократске странке и Српског покрета обнове нису били расположени да чују. Када се јавио за реч по пословнику, у сали је настало комешање и негодовање именованих одборничких странака.

Ко још поштује дневни ред!

Први за говорницу стао је Срђа Поповић, одборник Демократске странке. Он је осудио акцију припадника снага МУП-а у среду и четвртак вече, 29. и 30. октобра 1999. године. По речима Поповића, мирне демонстрације су трајале, док није дошло до непотребне интервенције МУП-а, Немањиној, у улицама Кнеза Милоша, Бранковој и Поп Лукиној на Бранковом мосту. Повређено је више десетина грађана, причињена је велика материјална штета у току интервенције. Демократска странка сматра, Нагласио је

Поповић „неопходним да Скупштина града Београда, као највиши орган локалне самоуправе у престоници, мора да води бригу о суграђанима и усвоји ову декларацију. Доношењем ове декларације, спречићемо овакве догађаје“.

Одборници Скупштине града Београда оценили су да је катастрофална политика, коју води председник Савезне Републике Југославије, нанела велику штету. Последица такве политике је хиљаду погинулих цивила и војника, уништен саобраћај, привреда и инфраструктура. „Грађанима Београда прети опасност од глади и хладноће. Желећи да спречимо хуманитарну катастрофу, сматрамо да би оставка председника Савезне Републике Југославије Слободана Милошевића била морални и патриотски чин. Одлазак Слободана Милошевића са политичке сцене после дванаест година владања, услов је и физичког опстанка грађана Београда и Србије“, рекао је одборник Букумировић (ДС), трећа тачка. „Скупштина града Београда позива посланике Савезне Скупштине да без обзира на патриотску припадност подрже овај захтев Београђана, и да у складу са својим овлашћењима покрену у парламенту иницијативу разрешења председника Савезне Републике Југославије.“

Милан Путниковић, представник Српског покрета обнове, предложио је неколико закључака поводом немилых догађаја који су се последњих дана догодили и молио да се закључци са слушају без расправе.

„Скупштина града најоштрије је осудила покушај атентата на председника Српског покрета обнове, господина Вука Драшковића, и бруталног убиства четири истакнута функционера града Београда: Веселина Бошковића, Звонка Осмајлића, Вучка Ракочевића и Драгана Вушуровића. Скупштина града Београда захтева да хитно буду про-

нађени извршиоци и наручиоци злочина у којој су убијена четири недужна човека. Злочин је изазвао згражавање целокупне демократке јавности у земљи и свету. Режим ће у противном сносити све последице. Изражавамо најдубљу захвалност убијенима. Радници су прегалачки и домаћински и учинили много за град Београд. Београд је у најтежим данима изгубио узорне стручњаке, добротворе и људе.

Трећи пут је рекао да је то кршење пословника и тек онда је добио право на реч.

Српски радикали осудили разбојнички метод рада

Др Шешел: „Даме и господа градски одборници, ово је случај без преседа за ову Градску скупштину. Ниједна одлука се не може усвојити мимо дневног реда, без претходног уврше-

Др Шешел: „Спровођење самовоље не може се толерисати”

Породицама убијених упућујемо најдубље саучешће.

Скупштина града Београда најоштрије је осудила грубу употребу силе против грађана Београда и грађана у другим градовима Србије који су мирно манифестовали своје незадовољство. Незадовољни су постојећим режимом и траже смену председника Слободана Милошевића. Захтевамо да се сви ухапшени грађани одмах пусте на слободу, да се полицијски кордоњи повуку са улица Београда и да се сви који су учествовали у премлаћивању грађана, као и њихови налогодаци, именују и казне.

С обзиром на мртве, предлажем да се ови закључци, мимо дневног реда усвоје, пре преласка на дневни ред, без расправе.”

Одборник и председник Српске радикалне странке, др Војислав Шешел за реч се јављао, по пословнику, три пута. Био је игнорисан од стране председавајућих скупштине града. Градоначелник Војислав Михаиловић бројао је гласове за усвајање декларације. Избројао је гласове педесет одборника који су гласали за декларацију. Др Војислав Шешел се и даље јављао за реч.

на у дневни ред. Ниједна одлука се не може донети без расправе без обзира о каквој се одлуци ради. Одборници Српске радикалне странке, разбојничком раду неће присуствовати, неће учествовати, а српски радикали тражиће принудну управу у Београду.

Спровођење самовоље не може се толерисати. То што су Српски покрет обнове и Демократска странка поново у љубави, не смета ми. Знам, да ваша љубав неће дуго трајати. Одлуке које сте донели не могу произвести правно дејство. Злоупотребљавате трагичан догађај, трагичну погубију. Не улазим у то, како је дошло до погубије. Сумњивих околности у несрећи која се десила 3. октобра 1999. године има. Злоупотребом погубије, кршите основни правни принцип, и уносите разбојнички метод у рад Градске скупштине.”

По броју избројаних гласова одборника, пословник није био повређен. Одборници Српске радикалне странке напустили су седницу скупштине града Београда, а мало после њих седницу су напустили Социјалистичка партија Србије и Југословенска удружена левица.

Број одборника који је остао у градској скупштини био је педесет седам.

Српски радикали, СПС и ЈУЛ напустили седницу

Одлуке, било бих је десетак, донете су за нешто више од пола сата, без расправе. Усвојени су извештаји, међу којима су статут Агенције за обнову Београда и измена Статута „Паркинг сервиса”, о остварењу буџета у првих шест месеци ове године, план рада и финансијски план Туристичке организације Београда, допуна Одлуке о локалним комуналним таксама, о поскупљењу одржавања стамбених зграда за 42,8 одсто. О комуналним проблемима, грејању, јавном превозу није се расправљало.

Жарко Шешлија, шеф одборничке групе Социјалистичке партије Србије, пре напуштања седнице јавио се за реч. „Неодговорно је да се о важним проблемима Београђана попут ГСП разговара при крају седнице.”

Срђан Смиљковић, одборник Југословенске левице, приметио је да је Скупштина града Београда злоупотребила погубију функционера Српског покрета обнове, и да су одборници два пута прекршили пословник. Скупштину је обавестио да ће одборници Социјалистичке партије Србије напустити салу и затражио да се након тога утврди кворум. Према проценама новинара у сали је било мање од четрдесет одборника. Како нико није тражио поновно утврђивање кворума, Скупштина је наставила са радом.

Ускоро је скупштинску салу напустило још неколико одборника, постало је сасвим јасно и видљиво да нема кворума. То је био разлог за прекидање деветнаесте седнице.

Новинари, већ видно исцрпљени, прво кашњењем почетка седнице, затим несувислим понашањем одборника Српског покрета обнове и Демократске странке, готово нису имали коментар на данашњу седницу. Тек ту и тамо чула се нека примедба: „Докле ће нас замарати својим политичким играма како би се што дуже задржали на власти?”

Извесно је долазе хладни дани, а град још увек не даје никакве сигнале и изјаве о томе како ће функционисати градски саобраћај током зимских дана, када ће почети грејање, зашто многи грађани Београда кубуре са водом... Многа питања чекају одговор, али за њих, градски оци још увек немају времена. Једног дана одговориће, кад буду имали времена да се баве тако „небитним питањима”.

Наставак деветнаесте градске седнице

Иста мета и исто растојање, односно наставак деветнаесте седнице градског парламента опет је каснио сат времена. Нико није знао прецизно да пр-

жи одговор новинарима зашто наставак седнице касни, као да није довољно што се на наставак седнице чекало недељу дана. СПО-овци, представници градске власти и даље су шуровали са Демократском странком, на лицима им се читало добро расположење и самозадовољство. Изгледало је као да и данашњи сценарио одржавања седнице имају у својим главама.

Таман кад су новинари помислили да ће седница каснити још сат времена, скупштинско звоно огласило је почетак.

Председавајући без мере и обзира

Председавајући Михаиловић желе је да се што пре крене у расправу о: предлогу решења о оснивању Јавног урбанистичког предузећа на нивоу града. Инсистирање председавајућег било је готово непријатно. Међутим расправа је кренула непланираним током. Наиме, Жарко Шешлија је градске функционере подсетио на обећање да ће Скупштина града свој данашњи рад усмерити на решавање животних питања Београђана, да ће се говорити о развоју града и функционисању комуналних система... Такође, Шешлија је нагласио како су градски функционери обећали да неће бити политизације и злоупотребе искључиво у политичке сврхе на данашњој седници.

„По изванредним догађајима, Скупштина има право и дужност”, истакао је председавајући Михаиловић, „да доноси закључке и декларације и да свој став дефинише и јавно исказује. Тако да је усвајање декларације потпуно у складу с пословником и статутом.”

Срђан Смиљковић, шеф одборничке групе Југословенске удружене левнице истакао је да су усвајањем спорне декларације прекршени важни принципи у раду Градске скупштине, те да би учињено требало исправити, или ће у противном одборници ове странке, као и прошли пут, напустити градску седницу.

Војислав Михаиловић, не хајући много за незадовољство одборника ЈУЛ-а, рекао је да је дневни ред утврђен и да се накнадно ништа не може мењати. Михаиловићев став подржао је одборник Демократске странке, Срђа Поповић, следећим речима: „У пословнику који имате пред собом јасно пише да се раније утврђени дневни ред не може у току седнице мењати. То је добро позната пракса. Господине Смиљковићу, прошли пут сте тврдили да је пословник прекршен. Прошли пут сте у току утврђивања дневног реда када сте схватили да ће ова Скупштина да донесе делокрпацију која се вама не свиђа, установили да ћете да је напустите. Сад кажете: ако ми променимо пословник, ви ћете да напустите седницу. Апелујем

на вас и на председништво скупштине да се пословник не криши.”

У сали градске скупштине чуо се жамор како одобравања, тако и неодобравања. Једни су подржавали Михаиловића, други леви блок политичких странака. Михаиловић је терао по својме, и инсистирао је да се што брже пређе на расправу о следећој тачки дневног реда, тврдећи како је прошли пут у сали било педесет седам одборника, што значи да је кворум постојао и да су све одлуке правоснажне.

Др Шешел захтева трезвено размисљање

За говорницу Градске скупштине изашао је др Војислав Шешел, обративши се одборницима следећим речима: „Даме и господа градски одборници, ово о чему је било говора на почетку наставка седнице градске скупштине је по пословнику. Кад се говори по пословнику, онда се тај разговор не може завршити без гласања, било да се одборник који изађе за говорницу по-

већ априори одбацује предлог закључка: не може, није у дневном реду, а одлука је правни акт више важности, више правне снаге од закључка.

Да се ти преседани не би опет дешавали, потребно је да скупштина заузме став којим ће потврдити да прошли пут није поступљено како треба и којим ће изразити уверење да се убудуће неће поступати као прошли пут; без обзира на касније реаговање Српског покрета обнове и на тврдњу из њиховог саопштења да, чим је Шешел против усвајања декларације, сигурно је умешан у убиство. То су глупости које вама нанаосе штету а не мени, и ви сте тога свесни. Немојте више, то је неукусно.

Десила се једна трагедија. Та трагедија нас је све погодила, неког више, неког мање. Не сумњам да има оних који су се обрадовали, не сумњам да има оних који жале што није лично Драшковић погинуо. Треба трезвено размислити ко су ти којима би било у интересу да се то баш сада деси. Немојте

Божидар Вучуровић, одборник Српске радикалне странке: супротстављање кршењу пословника

зове на пословник или се не позове. Оваква врста интервенције господина Шешлије, господина Смиљковића и господина Поповића је јављање за реч по пословнику.

Они су изнели скупштинске примедбе на рад градске скупштине, пре свега на прошлу седницу, када су прекршени и пословник и закон. Изгласана је одлука о изгласавању декларације, а да није уврштена у дневни ред и да о њој није вођена расправа, а сада се

ни тако априори да оптужујете једну странку с којом сте могли да сарађујете у протекле две године.

Ни са ким нисте могли да сарађујете, ни са радикалима, ни са демократама, ни са Грађанским савезом, само сте са социјалистима могли да сарађујете у те две године и сад су вам они криви. Ми се супротставимо кршењу пословника - сад смо ми криви за евентуални покушај убиства. Немојте тако. Тако се не води политика. То може са-

мо да изазове мржњу. Мржња је слепа и њене жртве се никад унапред не могу сагледати.

Зашто то што се десило, саобраћајна несрећа или атентат, било шта да је у питању, повезујете са обрачуном полиције са хулиганима који демонстрирају тамо где нису пријавили да ће одржати демонстрације? Шта то значи?

На једној страни трагедија у којој је погинуло четворо људи, на другој страни полиција која је вршила свој посао, чак сувише благо по мом мишљењу. Јесу ли то две исте ствари које треба спомињати у истој декларацији? Сигурно да нису. Нико их озбиљан не би помињао. И требало је да се скупштина изјасни о питању те саобраћајне несреће или покушаја атентата, да захтева темељиту истрагу, да позове на одговорност и владу ако није у стању да спроведе ту истрагу до краја и да се зна ко је крив и како је дошло до свега тога.

Посебна ставка дневног реда

Да се водила истрага, ја вас уверавам да би овде можда једногласно била усвојена декларација којом ће се захтевати истрага до краја, а ви сте заправо хтели инцидент на тој седници, хтели сте да нас друге обезвредите до краја, да нас понизите, па чак унесете и саучешће породици заједно са осудом сукоба полиције са хулиганима који изазивају неред на јавном месту.

Има ли то смисла? То нема смисла. И зато ова скупштина треба да се изјасни по том питању. Ми такође нећемо да учествујемо у њеном раду ако се не констатује да је тада направљен прекршај пословника, да се таква пракса не сме наставити, а спремни смо на посебну тачку дневног реда - трагедија код Лазаревића, да је не назовемо унапред ни несрећом ни атентатом и њене последице, и политичке и кривично правне, па да расправимо и да усвојимо декларацију и закључке и све остало, да позовемо на одговорност за истрагу и тако даље. Али не можете на овај начин. То би био један мангупски начин, којим се тако унапред деле лекције, шамари и доводи се у питање рад скупштине.

Спречити продубљивање конфронтација

Рад скупштине је већ формално правно доведен у питање, то знате, али као политичари, ми желимо да се ствари побољшају и исправе, а не да се конфронтација продубљује. Ви сте можда у великој љутњи, у очајању, под великим утиском трагедије, због туге и тако даље реаговали на убрзан начин, не рачунајући какве то последице може иза-

звати. Дај онда да у смиренитој атмосфери размотримо то питање.

Ако то нисте спремни, наставите по старом, али ми у томе нећемо учествовати."

Војислав Михаиловић имао је свој коментар нагласивши да Скупштина не може два пута да одлучује о истој ствари, а главни мотив таквог усвајања, по Михаиловићевим речима, био је да се породице покојних и њихова личност не вређају расправама. Том приликом констатовано је да декларација има искључиво декларативни значај и да представља пијетет погинулим и њиховим породицама.

На коментар председавајућег Војислава Михаиловића, др Шешел је одговорио: „Невероватно је да ви унапред претпостављате да би неко овде у евентуалној расправи о удесу могао да вређа погинуле или њихове породице. Заиста је страшно ако мислите да је до тога могло доћи. Без обзира какви су раније били политички односи, без обзира шта се раније дешавало, оног тренутка када људи погину, неке се елементарне ствари мењају. Ваљда неки пијетет постоји у сваком човеку, људском бићу.

Да ви под сумњом да би овде неко могао вређати погинуле и њихове породице спречавате расправу, то је страшно, али није кључни проблем у томе, него што сте ви у декларацији унапред некога оптуживали и везивали неке ствари које уопште немају никакве везе са тим.

Хтели сте да онемогућите неколико одборничких група да гласају у прилог таквог неког званичног акта и на силу сте вештачки убацили такав део садржаја. То је суштина. Немојте сад да се позивате ни на коректан рад Скупштине, та коректност је прекршена, она је негирана, она је срозана.

Председавајући мора да буде коректан

Не може то: сад ћемо овако, па ћемо онда онако. Један дан овако, један дан онако. Скупштина увек мора да ради по пословнику. И мора да се уважава свака одборничка група од стране онога ко председава. Одборници могу међусобно и да се сукобљавају и полемишу и чашћавају оштрим изразима, а председавајући мора према свима да буде подједнако коректан без обзира из које је странке, а ви досад нисте били у стању да будете према свима подједнако коректни у најмању руку. Зато је депласирано даље расправљати о тим питањима."

Онда је одборник Радоје Прица прокоментарисао како је неуверљиво и неискрено залагање СПС-а и ЈУЛ-а за поштовање пословника, да би се одмах

обрушио тешким речима на чланове Српске радикалне странке: „Декларација”, рекао је Прица, „коју је ову Скупштина усвојила о насиљу полиције над мирним грађанима још како је имала смисла, јер се то насиље понавља. Јуче је полиција опет батинала грађане. Што је још горе, батинани су од хулигана, на челу којих је био шеф обезбеђења општине Земун..."

Нису све бејзбол палице у Србији радикалске

Тешке оптужбе без доказа изречене за говорницом изиритирале су одборнике Српске радикалне странке. Због неоправданог вербалног напада на српске радикале реаговао је Војислав Шешел речима: „Даме и господо, шеф обезбеђења општине Земун још није почео да батина. А кад ће не зна се. Можда ћемо вам унапред јавити. Синоћ је избила туча међу вама. Ја сам на телевизији гледао како демонстрант са Батићевом заставом туче демонстранта са Ђинђићевом заставом. Ако нису доведени глумци да глуме ту сцену, снимак је био прилично веродостојан. Је ли тамо био шеф обезбеђења општине Земун”, упитао је др Шешел присутне. „Био је мрак”, добацио је неко од одборника. Шешел се није збунио: „Значи, у мраку вам свако може изгледати као шеф обезбеђења општине Земун. Шеф обезбеђења општине Земун има 55 година. И он сигурно није био тамо синоћ, а има бар 20 сведока да је синоћ био у седишту Српске радикалне странке”, рекао је др Шешел.

Након овог, српски радикали кренули су ка излазним вратима скупштинске сале. Неко је из одборничких клупа добацио, како српски радикали „шетаће” туку бејзбол палицама. На одборничко добацавање одговорио је др Војислав Шешел: „Нису све бејзбол палице у Србији радикалске.” Након изласка српских радикала у сали је остало педесет шест одборника, Скупштина је наставила са радом, прешло се на следећу тачку дневног реда.

Новинарима лојалним такозваним „независним медијима”, које финансира Сорош, није промакло присуство републичког министра за информације, Александра Вучића. Њихови коментари били су упућени на то, да ли је Вучић дошао да контролише пренос информација из Градске скупштине. Таква питања, до даљњег остаће без одговора, препуштена машти радозналих новинара. Све у свему, након изласка српских радикала са седнице Скупштине града, градски оци наставили су да воде „коло” по своме, да се „ћерају” са законом онако како само они знају...

Гордана Селан

НА ВИДИКУ НИШТА НОВО

Једанаеста седница Скупштине општине Нови Београд требала је да се одржи 25. марта 1999. године. Међутим, 24. марта почела је брутална НАТО агресија на нашу земљу. Зато је одржавање ове седнице одложено до даљњег... Поменута седница одржана је 27. септембра. Седницу је отворио Чедомир Ждрња, председник Скупштине општине Нови Београд. Уобичајено за скупштински рад одборника Општине Нови Београд, све тачке дневног реда биле су усвојене без расправе. Механички систем рада, као највећи маркер незаинтересованости, наговестио је да се ништа ни у ближој будућности у скупштинском раду неће променити. Одборник Српске радикалне странке, Бранко Ковачевић изнео је неколико значајних примедби и захтева.

Више од шест месеци прошло је од одржавања последње седнице Скупштине општине Нови Београд. Једанаеста седница Скупштине општине Нови Београд, стицајем несрећног сплета околности, због бруталне НАТО агресије на нашу земљу није одржана, како је било планирано 25. марта, већ 28. септембра 1999. године.

Седница без расправе

Седницу је отворио председник Скупштине општине Нови Београд, Чедомир Ждрња, тачно у 14 часова.

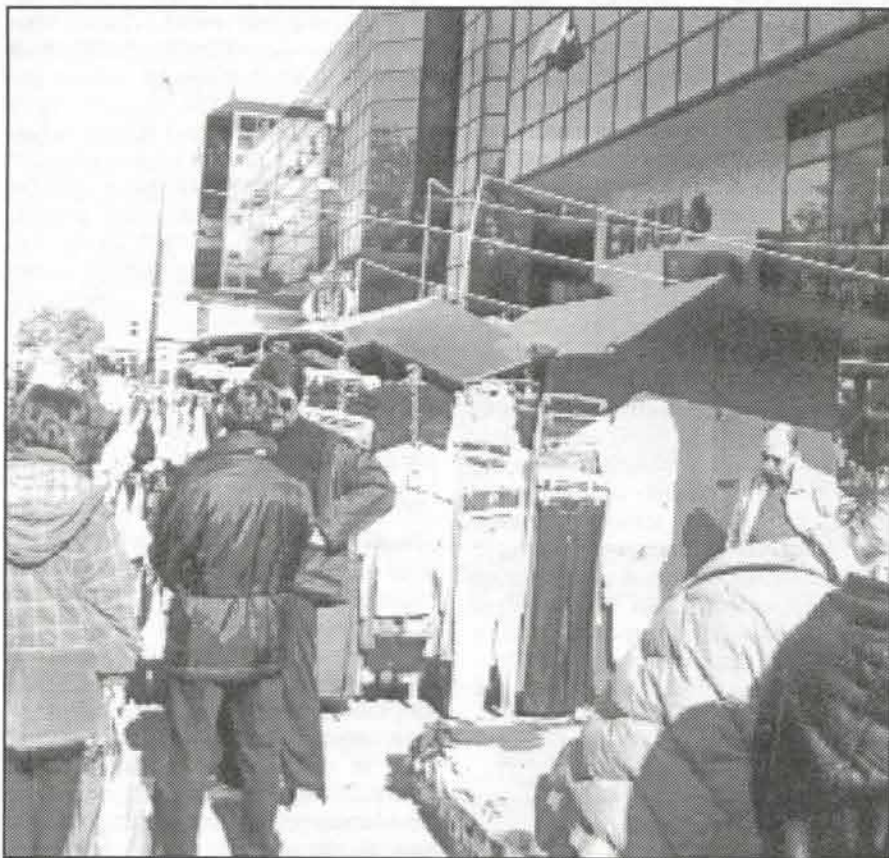
На почетку седнице Ждрња је прозвао одборнике. Након чега је обавестио присутне да на једанаестој седници Скупштине општине Нови Београд постоји кворум за пуноважан рад и одлучивање. Без неких великих прича прешло се на усвајање записника с последњег скупштинског заседања. Одборници неми, готово упреподобљени од дремежа и незаинтересованости нису имали никаквих примедби. У наставку седнице, Скупштина је прешла на утврђивање и усвајање дневног реда. За дневни ред који је био пред одборницима

Скупштине општине Нови Београд, није било потребно ни четрдесет пет минута рада. Да није било одборничке групе Српске радикалне странке, која се темељно припремала за седницу, ово заседање би се завршило за петнаест минута. Иначе, седница је била рутински одржана и нимало интересантна за извештаче који су пратили њен рад.

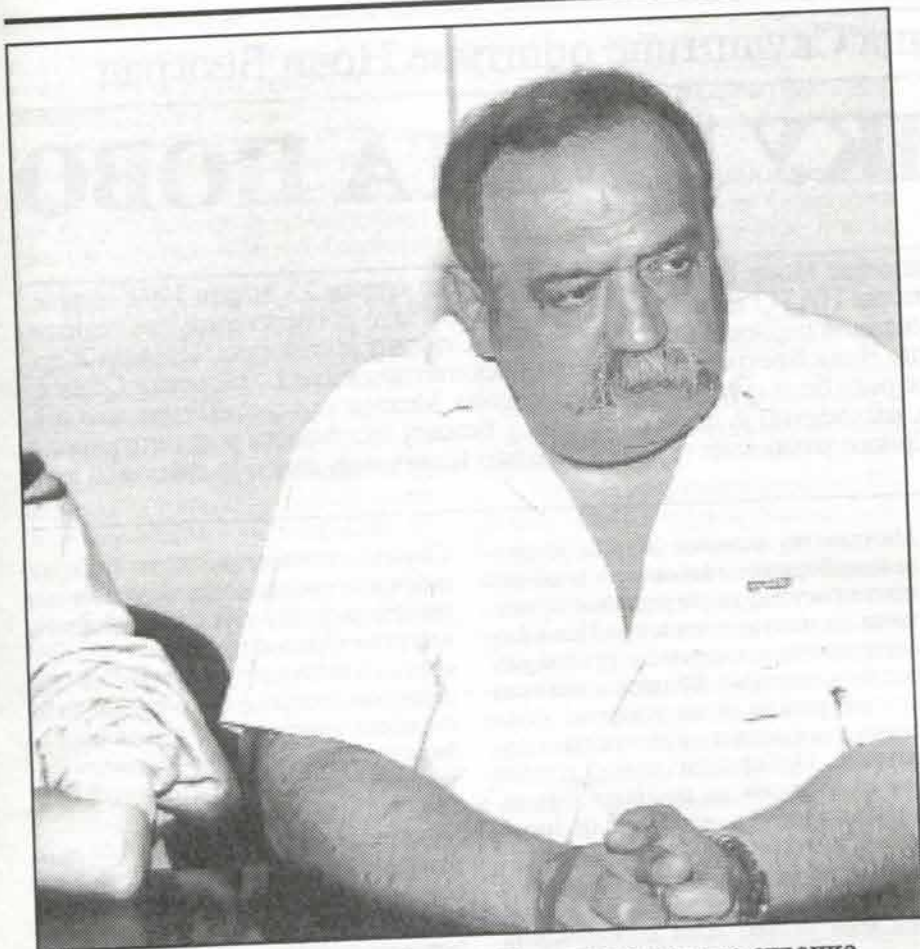
Прва тачка дневног реда било је усвајање Извештаја рада Извршног одбора скупштине општине Нови Београд у 1998. години. Без расправе, одборници су већином гласова усвојили прву тачку. И наредна тачка није пробудила одборнике и натерала на расправу, тако да је Извештај о раду општинске управе у 1998. години усвојен како је и дато у прилогу одборницима. Трећа, четврта и пета тачка прихваћене су без расправе, прећутно и чини се механички. А то су: Извештај о раду Јавног правобранилаштва из 1998. године, затим, Предлог одлуке о завршном рачуну буџета Општине за 1998. годину; као и Извештај о пословању ЈП „Пословни простор“ за 1998. годину.

Колико кошта тезга испред Меркатора

По обичају, последња тачка дневног реда, била је резервисана за одборничка питања. Колико је овом званичном скупу стало до побољшања животних услова у којима живе грађани Новог Београда, показали су само одборници Српске радикалне странке, који су највише имали питања. Серију питања отворио је шеф одборничке групе Српске радикалне странке, Бранко Ковачевић. Према његовим речима, код Тржног центра „Меркатор“ и „Фонтане“ постоје на десетине покретних тезги типа „Ауто Војводина“, а корисници истих плаћају око 10.000 до 12.000 динара месечни закуп Пословном простору Нови Београд. Код лицитације за до-

Да ли су тезге испред „Меркатора“ бесправно постављене?

Бранко Ковачевић, одборник Српске радикалне странке, у Скупштини општине Нови Београд поставља питање у име грађана Новог Београда

делу места за постављање ових тезги корисницима се условљава да тезге купе од одређеног произвођача, које коштају 2.000 од 3.000 dm. У 1994. години донета је одлука Скупштине града о условима и начину постављања објеката на јавним површинама. Захваљујући тој Одлуци, у члану 30. престала је да важи Одлука о постављању тезги. Одлуком о локалним, комуналним таксама за постављање тезги код „Меркатора“ по квадратном метру треба платити 25 динара месечно, тако каже решење градске општине, а наплата иде преко Републичке управе јавних прихода. Из горе наведеног се види да су тезге код „Меркатора“ бесправно постављене. Наплата се врши на незаконит начин, цена је значајно већа, јер је тако одредио „Пословни простор“ Општине Нови Београд. Одборник Српске радикалне странке, Бранко Ковачевић је питао, докле ће тезге бити бесправно постављене уз аминовање општинских служби. Такође, логично питање је и по ком основу „Пословни простор“ Нови Београд наплаћује коришћење јавних површина за постављање тезги, које су власништво корисника и колико је од 1997. године до данас наплаћено

новца. Куда и где је тај новац потрошен?

Бранко Ковачевић нагласио је да је донет Закон о посебним условима за издавање грађевинске, односно употребне дозволе за одређене објекте, на основу кога је посао поверен градским општинама. Према подацима Српске радикалне странке у Општини Нови Београд поднето је око 2.000 захтева, и још ниједан није решен. Општина Нови Београд је релативно добро покривена детаљним регулационим плановима и одборници Српске радикалне странке не виде разлог, зашто ни после две године од ступања закона на снагу, није решен ниједан предмет. Закон је врло флексибилан, по њему се може извршити легализација многих објеката издавањем привремених или сталних грађевинских дозвола. Известно је, на тај начин била би спречена бесправна градња, а издавање грађевинских дозвола пунио би се Градски фонд за грађевинско земљиште. Дакле, питање је када ће се почети с решавањем поднетих захтева и када ће предмети бити решени. Бранко Ковачевић се такође интересовао и за узроке हुтања администрације на поднете захтеве, а ако Општина Но-

ви Београд не може да уради задати посао, време је да се предузму друге мере, односно да те послове по Статуту преузме Град.

Ко брине о равним крововима

Град Београд је преко Градског стамбеног предузећа обавезао власнике предузећа да се одржавање лифтова и равних кровова повери Градском стамбеном предузећу. Грађани, који су власници станова, кроз уплатнице инфостана плаћају помнуте услуге. Становници солитера из Булевара АВНОЈ-а и Париске комуне обратили су се петицијом, преко одборника Српске радикалне странке, како би решили проблем који имају. Наиме, сви ови солитери имају двадесетак спратова и сви поседују агрегате који раде на нафту. Када нестане струје, уместо да се агрегати укључују јер су неопходни, они не раде. Тако да не раде ни лифтови, као и светло у ходницима. Грађани не могу за своје паре да купе нафту, док Градско стамбено предузеће одбија да обезбеди неопходно гориво за агрегате. Такође, Градско стамбено предузеће би требало да одржава те агрегате, међутим, ни то не раде. Равне кровове нико не поправља, па зграде прокишњавају. Грађани су немоћни, немају коме да се обрате. А кроз уплате инфостана редовно плаћају одржавање равних кровова. Оба ова проблема стварају огорченост грађана и извесно је да су један од узрока неплаћања обавеза које им стижу кроз уплатнице инфостана. Одборник Ковачевић жели да зна ко је у обавези да обезбеди гориво зградама, како би лифтови могли да раде преко агрегата у случају када нестане струје. Такође, занимало га је и колико је ове године преко Градског стамбеног предузећа поправљено равних кровова на општини Нови Београд, колико је њихова санација коштала и колико се средстава слило за ове намене у Градско стамбено предузеће преко уплатнице инфостана за текућу годину?

Одборнику Српске радикалне странке Бранку Ковачевићу речено је да ће одговоре на постављена питања добити у писменој форми.

Остали одборници Скупштине општине Нови Београд одавно су гледали на сатове жељно ишчекујући завршетак седнице. Ако су их грађани и замолили да неко од питања изнесу за говорницом општине Нови Београд, они су их одавно заборавили. Можда ће се у некој следећој прилици и сетити, али неће имати кога да питају, јер седница ће вероватно бити одржана за шест-седам месеци...

Татјана Олујић

БРОЈ 675

ХУМАНОСТ НА ДЕЛУ

У организацији Општинског одбора Српске радикалне странке Нови Београд, 2. септембра 1999. године, спроведена је акција добровољног давања крви у којој је учествовао велики број чланова и активиста општинског одбора

Данас, кад смо угрожени са свих страна, да би опстали, морамо да бринемо једни о другима. Верујемо да свако време може бити време доброте и давања, а док то уместо привилегије, не постане опште добро, све зависи од људи који су спремни да у сваком тренутку помогну онима који имају мање људске среће. Животни мото хуманих људи је да своју доброту поделе са другим људима, да себе обогате, помажући и чинећи добра дела, да своје здравље чувају дарујући своју крв, онима чији живот зависи од те крви.

Српски радикали брину о грађанима

Оно што карактерише Српску радикалну странку, и што је одваја од других политичких странака, је хуманост, солидарност и жеља да помогне свима којима је то неопходно. Поред бројних хуманитарних акција општине Земун у којима је локална власт новчано помагала материјално угроженим лицима (новац од аукција уметничких слика, књига, намештаја и других ствари), деци палих бораца (која су увек била на првом месту приликом доделе помоћи), и инвалидима последњег рата, српски радикали су много пута до сада добровољно давали крв.

Тако су се једног септембарског дана чланови и активисти Општинског одбора Српске радикалне странке Нови Београд, окупили у просторијама Општинског одбора како би организовано кренули у службу за трансфузију Клиничко-болничког центра Земун, да добровољно дају крв. Тог јутра, Општински одбор личио је на узаврелу кошницу. Сви су зрачили неким оптимизмом што могу да помогну онима који су болесни и чији живот зависи од те драгоцене црвене течности.

Акцију је предводио председник општинског одбора Српске радикалне странке Нови Београд, Божидар Вучуровић. Дакле, добро расположени српски радикали, кренули су аутобусом на коме се поносно вијо-

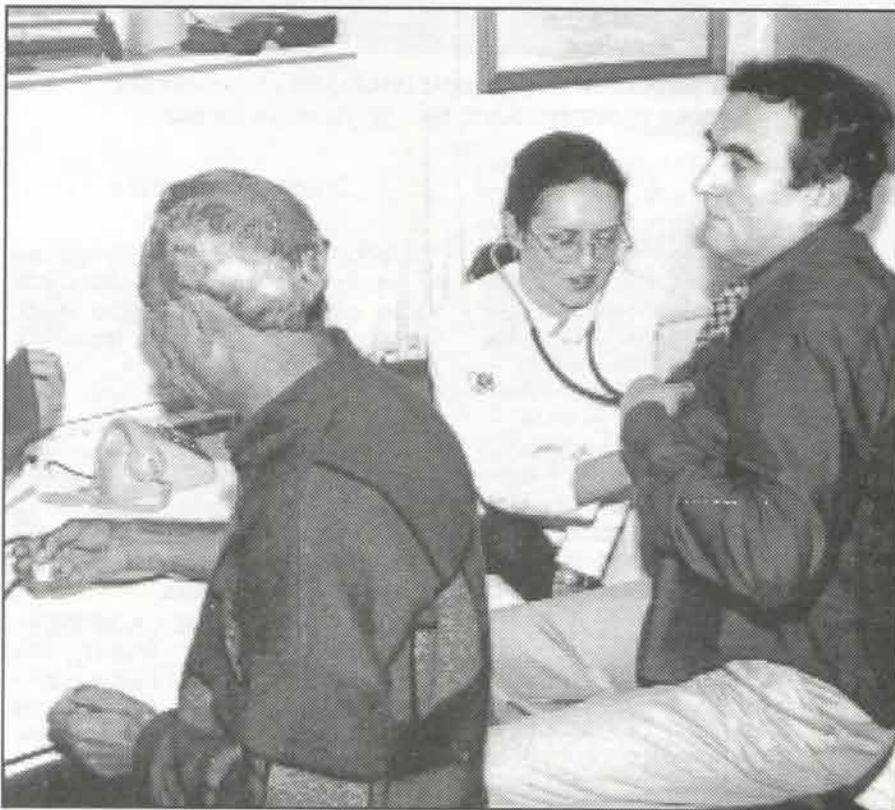
рила застава Српске радикалне странке. У чекаоници службе за трансфузију КБЦ Земун, нисмо могли да прођемо од људи који су дошли да добровољно дају крв, по ко зна који пут. Расположење је било одлично, али су сви били и те како свесни због чега су, у ствари, ту и око каквог су се племенитог циља окупили. Било је ту и оних мало и уплашених, с обзиром да су први пут давали крв. Срећом, није било падања у несвест. Хумором су бодрили једни друге.

Многи добровољни даваоци крви, српски радикали, нису били расположени за причу... Било је и оних, који су хтели да кажу, зашто су дошли.

Светозар Митровић је пензионер, каже да је данас седамдесет девети пут дао крв. Давање крви је неопходна помоћ онима који су болесни. У каријери

добровољног даваоца има чак и сребрну значку - похвалницу. Задовољан је што зна да својом крвљу, можда некоме спасава живот. „Вечерас ћу мирније спавати“, каже Светозар, „јер ће захваљујући српским радикалима који су данас дошли у КБЦ Земун, као добровољни даваоци, неки животи бити спасени“.

Сенадин Сендербег је бравар и до сада је крв давао тридесет шест пута. Каже, да је први пут дао крв кад му се разболела ташта. Наиме, болесној ташти требало је још крви, па су му притекли и пријатељи у помоћ. Од тада је редован давалац. „Ово је најмање“, каже Сенадин, „што као јединка, као човек могу да помогнем болесним и немоћним људима. Зато кад год имам прилику, и кад ми здравствено стање дозвољава, увек се одазивам на позиве Црвеног крста“.

Акцију добровољног давања крви предводио је председник Општинског одбора Српске радикалне странке, Божидар Вучуровић

Петар Трпчић је седам пута давао крв. По сопственом признању тврди да је тога могло да буде и више, али животне прилике га нису навеле на добровољно даваштво крви, рани-

земљи. Што се крви тиче, односно, мог добровољног даваштва, кад год будем имао прилике, помоћићу! Некада је довољна само једна кап крви, а да се нечији живот спаси”...

Српски радикали још једном показали висок степен људске солидарности, на најхуманији начин

је. „И у току НАТО агресије”, каже Петар, „давао сам крв. Мислим да је тада крв била најпотребнија нашим борцима, јунацима. Мада, је било и доста болесних људи у болницама. Свако следеће добровољно давање крви, које буде организовао Општински одбор Српске радикалне странке Нови Београд, биће зачињено и мојим именом.”

Рајисут Сатифи је пензионер, кога живот није поштедео ниједне невоље. Можда је баш то један од разлога што је до сада двадесет пута био добровољни давалац крви. Живот се поиграо са Сатифијем. Наиме, пре извесног времена избегао је из Косовске Митровице. Живот овог пензионера могао би да се преточи у тешку причу. Ипак, Сатифи и поред свих невоља, које су га задесиле, на живот гледа са ведре и оптимистичке стране. „Само да српски радикали и др Шешел”, каже Сатифи, „дођу на власт. Биће нам свима живот лакши и бољи. Мораћемо да радимо, али живећемо у сигурнијој и стабилнијој

Увек добродошли даваоци крви

По речима Божидара Вучуровића, општински одбор Српске радикалне странке Нови Београд је током ове године више пута организовао добровољно давање крви. Углавном се одазивају када резерве крви падну испод дозвољене границе. Одзив је увек добар, око стотинак људи по акцији. „Ово није ни крај наше акције, ни почетак, ово је отприлике средина, толико смо млади да можемо још много пута да дамо крв”, каже Божидар Вучуровић.

Како се испоставило, и медицински радници су били задовољни одзивом српских радикала. Срдачно су их дочекали на челу са начелником Службе за трансфузију КБЦ Земун, прим. др Слободанком Груден.

Летњи месеци су посебно критични, јер путовања носе ризик повређивања, а даваоца је мање, јер су људи на одмору, а заправо то су дани када је прилив пацијената већи него у дру-

гим месецима. По речима прим. др Слободанке Груден, сви пацијенти који су током рата чекали да дођу на преглед, јер су само хитне случајеве примали, сада долазе, тако да је и то један од разлога зашто су резерве крви сведене на минимум. Београд има највеће потребе за овом животном течношћу.

Завод свакодневно добија у просеку од 200-250 јединица крви, Укупне потребе Београда износе 300 јединица, од чега 2/3 обезбеђује Завод, а мањак се надокнађује прерасподелом између 49 центара у Србији. Од крви коју да један давалац, разним техничким могућностима се ствара крв за више њих, и тиме се подмирује оно што је акутно. Крв је потребна 365 дана у години. Дата крв траје тридесет пет дана са конзервансима који се користе, зато не постоји начин да се једног дана узме велика количина крви, већ је неопходан континуирани прилив давалаца крви. Један давалац много значи, а када је то више од десет, а овог пута их је било преко седамдесет, онда за тако нешто не може да се нађе права рач којом би се захватили тим добрим и хуманим људима.

Спасити људски живот

„Кад дођете у ситуацију да немате довољно крви, људски животи тешко да могу да се спасу, друга формула за спас човечијег живота не постоји. Зато смо вам од свег срца захвални што сте одреаговали на ову нашу молбу. Овим својим гестом показујете људима шта значи висок степен људске солидарности, јер без крви људи не могу да се лече. Ово што ви радите је један од начина да се добри људи окупе и да организовано дођу и да дају крв”, рекла нам је прим. др Слободанка Груден.

Српска радикална странка је мотор и покретач да се ова лепа идеја прошири. Она треба да буде пример и другим странкама и организацијама, како би се број добровољних даваоца повећао, и како би се у датом тренутку помогло у лечењу људи чији је живот тренутно угрожен.

„Приликом једног добровољног давања крви у КБЦ Земун, др Војислав Шешел је рекао”, присетила се др Груден, „да је то само један од хуманих и солидарних програма Српске радикалне странке, које она редовно реализује”.

Циљ Српске радикалне странке је да буде што више оваквих акција. Заједничка особина свих ових људи је човекољубље, хуманост!

**Татјана Олујић
Гордана Селан**

НЕ СМЕМО ИХ ЗАБОРАВИТИ

Захваљујући месном одбору Српске радикалне странке „Јован Дучић“ из Новог Београда ствар је покренута са мртве тачке. У неколико наврта су сакупљани потписи за петицију да се нешто учини за Графичку школу која је у изузетно тешком стању. Графичка школа је јединствена школа у Савезној Републици Југославији, јер комплетно и уникатно образује све кадрове за графичку струку. За општину Нови Београд је карактеристичан инертан однос према школама.

Основна функција школа је да образује и васпитава млади нараштај. Међутим, данашње стање у објектима основног и средњег образовања на територији Новог Београда, мање, више, је очајно. Далеко је од нормалних услова. Баџи прате наставу у учионицама које су дотрајале, и одавно зреле за детаљну обнову. Опште је сивило у учионицама у којима баџи и њихови наставници свакодневно проводе по шест и више сати.

Школе као труле јабуке

Одржавање школских објеката је искључиво у надлежности Скупштине града Београда. Међутим, последњих година нису издвајана средства из буџета Градске владе за потребне правке на њима. Градска скупштина није била у стању да школама редовно измирује ни материјалне трошкове, а о инвестицијама да и не говоримо. Годишњама уназад, пракса је да се основне и средње школе уређују и одржавају углавном из школских фондова, издавањем дела драгоценог школског простора, али и из скромних, истањених целопа родитеља чија деца похађају наставу у неком од тих руинираних објеката. Нађе се понекад и неки спонзор добре воље, али и таквих је, због опште социјалне ситуације у друштву, све мање. Та средства су најчешће мала, довољна тек да се нешто окрпи, замаже, интервенише на једној учионици, а већина ђака и даље прати наставу у дотрајалим здањима, чији су зидови, столарија, кровови, подови, санитарии и фасаде одавно зрели за детаљну реконструкцију, односно санацију.

Једна од таквих је и Графичка индустријска школа, која се налази у улици Отона Јупанчића 19 у Новом Београду. Као што је познато, Графичка школа је јединствена школа, једина ове врсте у Србији и Савезној Републици Југославији, која комплетно и уникатно образује све кадрове за графичку струку.

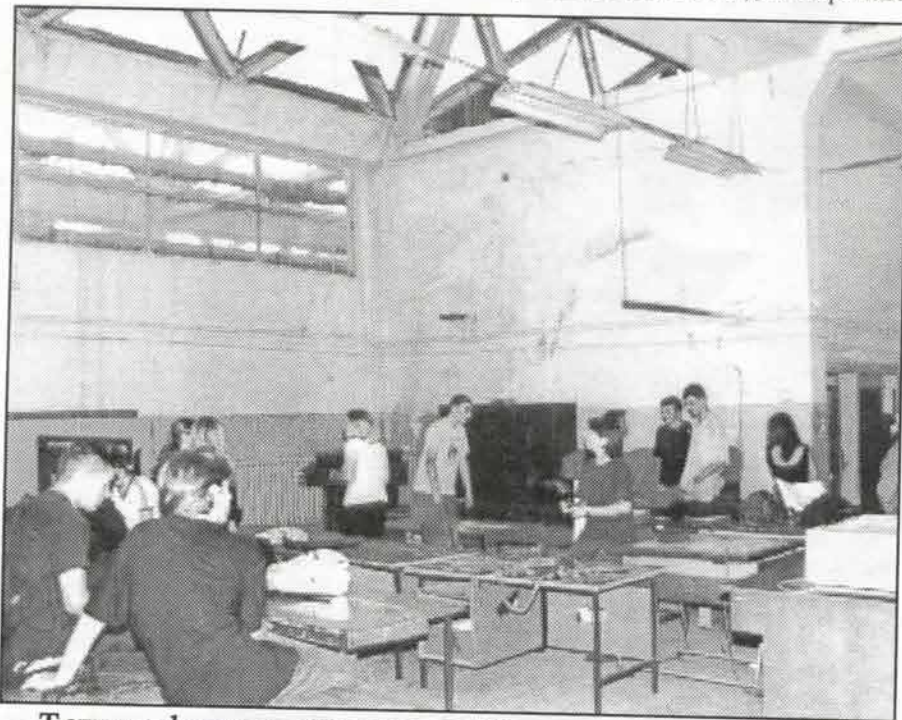
Образовање графичког кадра у Србији датира још од 1494. године, када је Макарије отишао у Млетке да изучи занат, на захтев Ђурађа Црнојевића.

У Цетињском манастиру оформљена је прва штампарија. Касније су створане различите штампарије при мана-

стирима. У Београду је почела са радом књигопечателска краљевска штампарија 1831. године, и то је била немачка школа, је су Немци, већ 1441. године, појавом Гутенберга, освојили тај занат.

Послератна графичка школа отпочела је са радом 15. септембра 1947. г. у просторијама Југоштампе (данас БИГЗ-а). Оснивач ове школе је Мојсило Моца Зирамов, који је постао синоним због својих немерљивих заслуга за рад графичке школе. Школа се сели, већ 1949. године у просторије некадашње фабрике чоколаде, такозване „Шонду“. Изградња данашње графичке школе, започела је 1959. године. То је био пе-

политехничке школе. Нарочито за одсек графичке технологије и за студенте Технолошко-металуршког факултета, катедра за графичко инжењерство. Колико је интересовање ученика за графичку школу, говори и податак да данас ова школа има 1345 ученика, а пројектована је за 560 ђака. Просек је 39,3 ученика по одељењу, што је изван свих норми. Просторна опремљеност школе донекле је задовољавајућа, јер зграда има површину око 8500 м². Међутим, материјално-техничка база не пружа наду за квалитетније образовање и инвестиционо одржавање. Графичка школа је сама обезбедила део савремене

Баџи графичке школе на свим међународним такмичењима постижу завидне резултате

сковит терен пун воде. Нова школска зграда, која је мукотрпно грађена неколико година, свечано је отворена 5. октобра 1963. године. Циљ ове школе је да успешно обавља своју просветитељско-стручну мисију: образовање графичког подмлатка. До данас је графички образовано више од двадесет генерација техничара. Графичка школа је полигон за обављање практичне наставе и лабораторијских вежби за студенте Више

опреме захваљујући спонзорима и средствима добијеним заменом старе технологије. Нажалост, то је недовољно, и без озбиљне подршке школа неће бити у могућности да заокружи техничку основу и обави квалитетнију практичну обуку кадрова за графичку индустрију.

Баџи ове школе показују завидне резултате, и зато им треба омогућити услове за успешно похађање часова и успешна основа за даље усавршавање.

Школа коју красе медаље

На четрдесет првом такмичењу талената Србије и Савезне Републике Југославије освојили су три златне и две сребрне медаље. На омладинским првенствима, где су учествовали и пост-дипломци с академија, ђаци графичке школе су, пре годину дана, освојили прво и треће место. За време НАТО агресије, истина је ишла у свет и преко Графичке школе. Ставили су се у службу Војске Југославије, тако што су штампали неопходан материјал и што су истину у свет преносили преко интернета. Зато је крајњи циљ да се што више квалитетних стручњака оспособи, јер добра информација и медији у свету данас много значе. Ова школа, да се не заборави, образује кадар за информативну, новинску и издавачку делатност.

Школа потања, а зидови су попуцали - докле ће „Графичка” још издржати

Зграда школе је у изузетно лошем стању. При улазу у зграду види се како потања, јер је терен на коме је школа сарађена, подложен слегању. Вертикалне и хоризонталне пукотине „красе” зидове и под. Након овог прљавог рата, од силних детонација и земљотреса који се догодили пре неколико месеци, створиле су се нове пукотине. Поставља се питање, да ли зграда школе може да опстане у садашњем облику?! До пре годину дана кров је прокишњавао, учионице су биле у очајном стању. Дрвенарија је падала на ђаке. Срећом није, било неких тежих последица. Бази доскора нису имали ни физкултурну салу, што је незамисливо за њихов узраст, јер је за њих од изузетног значаја да се баве и физичким активностима, како би се физички, ментално и психички правилно развијали.

Зато је месни одбор Српске радикалне странке „Јован Дучић”, на чијој се територији налази ова школа, прошле године, направио петицију са великим бројем потписа, да се помогне школи. Ту петицију је прихватила и Градска влада.

Корак напред је учињен

Петиција је допринела санирању већег дела ученичког простора ове зграде. Комплетно су сређена три спрата. Водоводна и канализациона мрежа је реконструисана. Столарија је комплетно промењена прозорима „Вујић”-Ваљево, почетком 1999. године. Ових дана је Министарство за просвету финансирало изградњу физкултурне сале, иако та сала неће бити изграђена по светским стандардима, ипак ће обрадовати родитеље и ђаке.

Задовољан показаним интересовањем месног одбора Српске радикалне странке „Јован Дучић”, да се што више помогне школи, директор ове установе, Милан Бошковић нам је рекао: „Добро је што се неко сети просвете, јер услови у којима радимо са децом су јако лоши. То је леп гест. Прозори „Вујић”-Ваљево су јако лепо и функционални, али, тек сада је дошло до изражаја јадно стање фасаде. Реконструкција фасаде је, за сада, крупан залагај, тако да о томе не смемо ни да сањамо. Не сећам се да је у протеклих неколико година, ова јединствена школа у земљи, добила неку помоћ од Општине. Сналазимо се како знамо и умемо, јер на помоћ Министарства и Градског секретаријата не можемо увек да рачунамо. Постала је пракса да сваке школске године ову школу само кришмо.” Оно што Градски секретаријат за образовање издваја за ову школу, једва да је довољно да се плате основни рачуни. Извесно је да је ситуација у просвети тешка уопште у социјалном и економском погледу, наша земља стење, али уз добру вољу нека решења се, ипак, могу наћи.

Како се није радило на унутрашњем уређењу зграде, исто тако се није радило ни на спољашњем уређењу. Школа није ограђена, нема улично осветљење, као ни спортске терене. Све је препуштено зубу времена и издржљивости.

Школско двориште је запуштено, трава и коров су изгледа постали украсно биље. Нема клупа за седење. С обзиром да школско двориште није ограђено, хулигани упорно разбијају огром-

не стаклене површине школских прозора. Школа је због неограђеног дворишта и уличног расвете, морала да постави мреже на прозорима, који имају и до пет м². Зато школа више личи на затвор, него на образовну институцију.

Ко је без слуха када се говори о Графичкој школи

„Обраћали смо се свима, и Градском зеленилу и комуналним службама Града, као и Општини Нови Београд”, каже директор Бошковић. „Међутим, нико нема слуха за овај проблем, ограђивања и уређења школског дворишта”.

Српски радикали покренули нову петицију

Месни одбор Српске радикалне странке „Јован Дучић”, на челу са председником овог месног одбора Пером Станковићем, ових дана је покренуо нову петицију, да се изврши санација ограђивања, постављање расвете, и да се направе мини терени за потребе Графичке школе у улици Отона Жупанчића 19. На тај начин, активисти и чланови Српске радикалне странке у Новом Београду, показују колико им је стало до младог нараштаја, а младост Новог Београда знаће да поштује и узврати још бољим резултатима на такмичењу.

Иако је до сада многим школама помпезно најављивана и обећавана помоћ општине Нови Београд, у протеклих неколико година, та декларативна политичка обећања никада нису била реализована. За Општину је карактеристична незаинтересованост према школама. Ако не може финансијски да помогне, онда би општина могла да интервенише код градских власти, јер улагање у образовање наше деце, је улагање у нашу будућност. Министарство просвете, због обима посла, не може довољно квалитетно да брине о 2.000 школа у Србији, српски радикали сматрају да би Општинама морале ускоро бити враћене неке надлежности. Земунска општина је најбољи пример за то. Она је самоиницијативно уложила знатна средства у санацију основних и средњих школа. Општина Земун је „очитала” лекцију онима чија је, заправо, надлежност да се брину о школским објектима и вртићима.

Иако је текуће и инвестиционо одржавање школа у директној надлежности Скупштине града, школе од садашње управе Београда немају чему да се надају, каже директор Бошковић. Зато Општински одбор Српске радикалне странке Нови Београд жели да помогне школама у новобеоградској Општини, да бар реше део проблема који им годинама, па и деценијама, загорчавају свакодневни живот и рад.

Татјана Олујић

ЗАБОРАВИЛИ НА ЂАКЕ

Насеље Бежанијска коса, иако је формирано још пре 10 година, још увек нема обданиште и основну школу. Пред сваке изборе, појаве се политичари жељни публицитета у пратњи камера државне телевизије, и сваки пут постављају нови камен темељац школе које још увек нема. То траје годинама. Проблем би могао да буде решив, само када би се неко од надлежних сетио да је време да житељима Бежаније већ једном саграде обданиште и школу. Извесно је, на видик у су нови локални избори, што подразумева сликање и стављање новог камена темељаца, а ко зна, можда ипак и изграде школу и обданиште!

У оквиру новобеоградске општине издвојило се и једно изузетно лепо насеље, углавном, породичних људи, то је Бежанијска коса. Миран и тих крај, коме посебан шарм и драж дају деца. Ипак и овај, по многим најлепши део урбаног Београда, има својих мањкавости и недостатака. Кривци за то, сигурно нису станари Бежанијске косе. Наиме, ово насеље броји око шездесет хиљада становника, од којих је, макар, десет хиљада деце. Међутим, деца у одређеном добу треба да крену у школу, али ово насеље је нема.

Данас је све могуће, па чак и то да деца из Бежанијске косе, до прве школе морају да путују и по неколико километара. У центру Балкана,

Србије и Београда, а ипак заборављени. Случајност или немар надлежних институција?

На брду Новог Београда, око 100 метара надморске висине, изграђено је насеље Бежанијска коса. Један од учесника поравнања тог високог и лепог брда, са кога се види Београд у малом, је господин Михајло Цвејић. У Стамбеној задрузи „Металац“, по потреби је потписивао рачуне важне за задругу „Металац“.

„Металац“ предвидео изградњу обданишта и школе

Стамбену задругу „Металац“ основали су новобеоградски привредници: „Минел“, „ЛМК“ - Ливничко металски комбинат, ФОБ, „БТБ“ - Бродогради-

лиште Тито Београд, садашње Бродоградиллиште Београд, „ИМГ“ - Индустија машина и трактора.

Основана је 1982. године, а комплетна техничка документација направљена је 1985. године, када је приступљено извођењу техничких радова на Бежанијској коси. Постојала је сва документација и сав пратећи садржај који су неопходни за формирање насеља. Направљена је документација школе, обданишта, вртића, центра месних заједница, свега што једно велико урбано насеље метрополе треба да има.

Успомене на оснивање Стамбене задруге „Металац“ и проблеми који су их пратили у време и после изградње насеља, како у старој тако и у Савезној Републици Југославији, остале су неиз-

Деца из Бежанијске косе до прве школе путују и по неколико километара

брисиве. Стамбена задруга „Металац“ урадила је све што је било у њеној надлежности, још боље рећи, у њеној моћи. Нацрте неких објеката као што су: обданиште, школа и вртић поклонили су тадашњим СИЗ-овима. Дужност СИЗ-ова била је да изграде те објекте, а члановима стамбене задруге „Металац“, узимао се порез од личних доходака, на име изградње поменутих институција.

ла је „мала“ и „велика“ школа, које би употпуниле радост нових станара, који више и нису били тако нови.

Састанци и неиспуњена обећања

Родитељска забринутост, с разлогом, била је све већа. Није се имало куда, морали су да се суоче с проблемом недостатка обданишта и школа. Ста-

Пољана предвиђена за подизање школе и вртића постала је само полигон за сликање у предизборној кампањи

„Пројекат школе сам предао тадашњој начелници Секретаријата за комунално стамбене послове Скупштине општине Нови Београд, Дивни Белаш“, каже Михајло Цвејић тадашњи потпредседник скупштине задруге „Металац“. Преузела је пројекат и потписала реверс с „Металцем“.

Од тог времена ни до данас нису саградили ни школу, ни вртић, а ни обданиште. Насељавање Бежанијске косе почело је 1989. године. Дакле, прошло је пуних десет година. Насеље је постало бројније што због досељеника, што због нових беба. Међутим, бебе рођене 1989. године су порасле. Наравно, рађале су се друге. Генерација за генерацијом је стасавала, што за вртиће, обданишта, а извесно, и за школе. Одрасли и деца, радовали су се новим становима, улицама, продавницама, али недостаја-

новници Бежанијске косе, заправо, неколицина њих, састали су се у општини Нови Београд с председником Скупштине Нови Београд Чедомиром Ждрњом, који је довео људе надлежне за ту проблематику. „Била је и Дивна Белаш“, присетио се Цвејић, којој сам уручио пројекат школе. Тврдила је како пројекат школе не постоји! Казао сам да то није истина, и да сам јој план школе предао у руке, да још увек имам реверс о преузимању пројекта, који је она потписала. Тада се сетила истине и рекла, да постоји пројекат школе, али не пројекат прикључака“.

Пројекат прикључака није битан, ради се о месту примарне инсталације и објеката. Школа је могла да се гради, али није било новца за њену изградњу. Време је пролазило, градски СИЗ за школство новац никад није обезбедио.

„Тадашња власт општине Нови Београд није хтела да нам помогне, али нас је подржавала у свему, тврди Цвејић. Ми смо били и прва Стамбена задруга у бившој Југославији. Нису нас волели, јер смо били опасност за тадашњи режим, толико приватника на једном месту, било је много. Општина је тада увела привремене мере Стамбеној задрузи „Металац“. За председника привременог пословног органа постављен је тадашњи директор Грађевинске фирме, која је радила на Бежанијској коси. Радио сам коначни обрачун за објекат „Ц“ са грађевинском фирмом „Напред“. После извесног времена рађен је и други коначни обрачун, по коме су они поново били исплаћени. Општина је сматрала да смо јефтино дошли до тих станова, и решила да преко председника привременог органа узме новац. Новац су узеле на исти начин још неке фирме, по другом урађеном коначном обрачуну. Стамбени задругари добили су коначне обрачуне, по којима су требали да доплате много више. Људи нису уплатили и то је све завршило на суду. Сада има много људи чији станови нису укњижени, јер нису завршили суђење, неки су завршили поравнањима, вансудским, ванпарничним.“

Нада, ипак постоји

Грађани Бежанијске косе су чекали и поред свих дешавања која им нису ишла на руку, надали су се, да ће нешто лепо да се деси у њиховом насељу. Наду нико није могао да им узме. Често су пролазили поред пољане сада већ зарасле у коров на којој је била предвиђена школа. Градили су је у машти.

Људи који живе у непосредној близини, тачније у блоку 64, машту грађана Бежанијске косе спровели су у дело. Школа се градила брзо у кратком временском року, постала је друга кућа ђацима. Грађани Бежанијске косе заборавили су на машту и позитивне мисли, и све чешиће су се питали, „ко је саградио ту школу, уз чију сагласност и од ког новца се градила она“? Питали су се „да ли власт на Новом Београду зна за право првенства, или право првенства поистовећује са смрћу где нема правила, ко је први а ко последњи“. Она да је процурила вест да је школа у 64 блоку изграђена захваљујући неком функционеру, који је живео баш наомак, тек сазидане школе. Прича је гласила отприлике овако, дете функционера је стасало за основну школу, тата није хтео да се дете мучи па је покренуо све своје пријатеље. Општина није имала пара, СИЗ-ови нису имали пара. Скупљало се разноврсним прилозима, разних фирми које је општина гурала да би се изградила школа.

Незадовољство се јавило због немоћи, а немоћ је грађане Бежанијске косе често враћала у прошлост. Становни-

ци Бежанијске косе, некадашњи чланови Стамбене задруге „Металац“ са носталгијом су се сећали времена из 1989. године. Тада су имали моћ у својим фирмама, фирме су финансијски много боље стајале. Путем донаторства могли су да обезбеде средства и започну изградњу школе. Елем, општина Нови Београд није подржала њихов предлог. Уз образложење, „све има свој ред, и ви ћете доћи на ред“.

„На ред никада нисмо дошли“, каже Цвејић. „Општина је нашу пољану, предвиђену за изградњу школе, користила као полигон за предизборна сликања и празна обећања. Наиме, пред сваке изборе дешавала се иста сцена. Социјалисти дођу на пољану, постављају камен темељац, сликају се и оду, а од изградње школе ништа, осим обећања. Одлуке Скупштине општине, Градског секретаријата за школство су постојале, а школа се није градила.“

Од вере се не зида школа

Сваке наредне године, изградња школе била је „приоритет“. Ређали су се избори. Долазиле су одређене групе људи, отварали градилиште, сликали се за телевизију и по завршетку избора све своје панове и камене темељце купили и носили. Грађани Бежанијске косе су се и даље надали. Веровали у тај камен темељац, али од вере се школа не може зидати. Онда су престали да верују. Схватили су игру предизборне кампање, оних што су на власти. Надају се да ће доћи дан за неку бољу и одговорнију власт, која поштује ђаке и њихове потребе.

По својој величини и броју становника Бежанијска коса, може да се пореди са мањим градом у нашој земљи. Бежанијска коса има излаз на ауто-пут, на Тошин бунар, на Гандијеву, на Ледине. Све наведене улице воде кроз Нови Београд, до Земуна, Београда, Сурчинског аеродрома. У будућности се планира излаз на кванташку пијацу. Насеље има сјајну перспективу, али још увек мучи бригу око вртића, обданишта и школе.

Месне заједнице делиле су мали град на три дела, оне никад нису радиле. Онда је Скупштина општине формирала једну месну заједницу за цело насеље, али се ни она није показала радно, у њој се ништа није радило.

Зато су грађани, без обзира на страначку припадност, водили акцију сакупљања потписа, за изградњу школе. Прикупили су неколико хиљада потписа. Градска скупштина примила је све петиције на разматрање. Повратну информацију, до данас нису добили. Док су чекали на повратну информацију грађани су обављали своју родитељску дужност. Пратили су децу до оближњих аутобуских станица, чекали са њима, слали пољупце и махали за њима.

Традиција се наставила, данас неки нови родитељи и њихова деца обављају исту дужност, на исти начин. Уколико су деца уписана у најближу школу, брзим ходом до ње стижу за двадесет минута. Ако је школа даље, онда је и путовање дуже.

Ђачки аутобус

Родитељи се довијају на разне начине, па тако својим аутомобилима до школе возе, не само своју, већ и комшијску децу.

Брига родитеља је велика, а проблем би могао да се реши. У том тражењу најбољег решења, родила се и идеја о ванредним аутобусима, која је потекла од родитеља. Идеју је подржала и спровела власт Новог Београда. „Аутобус за ђаке“, била је лакша варијанта од изградње школе. Новобеоградска власт за изградњу школе није имала пара, а пред грађанима Бежанијске косе истидала је податак да насеље Бежанијска коса има само стопедесеторо деце школског узраста. Податак о том броју није био сасвим тачан. Провером грађана Бежанијске косе дошло се до броја, само у једној групацији од могуће три, да има сто осамдесеторо деце школског узраста.

Школарци су тако добили аутобус који је у почетку служио само њима и постојао само због њих. Уживање ђака у возњи „школским бусом“ с бројем 82, није трајало дуго. То су нарушили грађани. У почетку случајним, а касније намерним уласком у аутобус. Аутобус је променио име, али не и број.

Није више школски, сада је градски. Ђаци се данас возе истим путем, до исте школе, у истом аутобусу. Чекају га с великим нестрпљењем, и нервозом чак по сат и десет минута. Аутобус који превози путнике на сат и десет минута увек је пун одраслих и деце. Мали путници с великим торбама на леђима, спремни за „старт“, гурају се да уђу у „мали аутобус“, а на критику путника нису увек спремни да одговоре. Улазак у аутобус је велики успех, а излазак из њега још већи. Успех је чекати и дочекавати следећи, ако у претходном није било места. Тако малишани заједно са одраслима, путују и надају се бољим временима у којима ће обећано бити испуњено. Чекају дан када ће најзад, поред камена темељца, њихова школа добити и обресе учионица. Ко зна, можда тај дан и није тако далеко, јер извесно је долазе нови локални избори!

Гордана Селан

Хоће ли ђаци Бежанијске косе најзад добити своју школу

АПОКАЛИПСА ГЛАДНИХ

Свуда у свету егзистирају бувљаци, на којима се продаје стара роба. Међу најпознатијим бувљацима је свакако лондонски, на коме се могу пронаћи и купити чак и антиквитети из XVIII и XIX века. Светски бувљаци имају одређени простор, а продавци, у складу са законом, одређене обавезе. Они су чисти и уредни, просто је милина прошетати међу тезгама које одишу старинама, и „причају“ приче из туђих живота. И, Београд има свој бувљак, међутим, он представља зону сумрака, линију крајње беде и немара. Он је одраз изгубљеног средњег градског слоја, истрошених и уморних лица који препродају похабане ствари, које углавном, по завршетку радног дана, остану као вишак на том бувљаку. Сутрадан већ постају део смећа и колорит овог града...

Слика која упозорава

Злогласни новобеоградски бувљак је на ободу блока 23. О њему кажу, преко ноћи је постао зона сумрака. Одроз је слике и прилике живота у Београду, Србији и Савезној Републици Југославији. За бувљаче кажу још и да су поглед на прошлост. Међутим, изгледа да су код нас бувљаци страшна слутња беде и промашаја. Да ли је то апокалипса чији аветињски лик креће у последњи поход на човека с ових простора. Ући у срж суморног амбијента запуштеног бувљака је претежак и болан посао.

Међутим, то је наша стварност, то је сусрет с новим даном.

„Бувљи“ хаос

Новобеоградски бувљак није обична бувља пијаца. На ободу 23. блока, градски оци, не тако давно, изградили су повелик пијачни простор са тезгама, управном зградом и нуспросторијом. Добро су га оградиле како би у њега преселили сав „бувљи хаос“ из блока 44. Изгледало је да ће пијачни неред, који је све помало фрустрирао, макар

мало бити контролисан. Градске власти овај ограђени пијачни простор помпезно су назвале: Отворени тржни центар. Преко пута улице изграђен је и повећи ауто-паркинг. Чинило се да је Београд коначно добио оно, што као престоница и заслужује. То је модеран тржни центар у који ће традиција популарног „бувљака“ бити уткана на савремен начин, како се старо и ново не би сукобљавало, него међусобно прожимало.

Показало се да социјалисти, тадашњи градски оци, нису умели, или имали снаге да овај посао око Отвореног тржног центра приведу до краја. Убрзо је почела реприза. Поновила се слика из блока 44. Део бувљака неопажено је ишетао кроз капију новоотвореног тржног центра, па је испод железничког надвожњака „кренуо“ вијугавим путем према блоковима 23 и 24. Била је то слика вијугаве змије беде, страхоте и ужаса.

Гладан стомак не бира

Некако баш у то време одиграла се још једна трагична сцена у историји српског народа. Предата је Република Српска Крајина и делови Републике Српске, а то је изазвало нове невоље у матици Србији. Стотине хиљада људи кренуло је путем у непознато, с надом у сигурније сутра, у матицу, у Србију. До јуче, колико-толико сигурни у својим домовима, данас већ бескућници с хиљаду проблема и недаћа стигли су у Србију. Неки од њих су изгубљени комад среће потражили у Београду. Учинило им се да је живот у престоници Србије лакши и лепши. Међутим, горка истина немаштинe свако јутро их је подсећала да је још један гладан дан пред њима. Неки су изнели на „бувљак“ последње залихе својих сиротињских ствари, како би прехранили своје породице. Решење или заблуда да ће им живот макар бити за један дан ситији, остала је недоумица многих напирлитних „дама“ које шетају по ограђеном „бувљаку“.

Њима се придружила и затечена градска сиротиња која је изашла из својих скровишта, јер је и њих гладан стомак терао да преживе.

Дакле, „бувљак“ је незадрживо растао, надирао ка блоковима. Нова градска власт, Српског покрета обнове показала се још гором и неспособнијом од претходне. Њих просто није интересовало шта се дешава с оним људима који продају похабане ципеле и одела испод надвожњака на Новом Београду. Градска власт радила је по слове везане само за свој џеп, као да их је било страх да ће остати без џакова дојч марака...

За то време „бувљак“ је све више показивао своје ново „лице и одело“. Укопан у прашину поред асфалта, која се после слабе кише увек претвара у блато, каљугу, попримио је изглед најцрње слугње. Старе ствари у нереду разбацане по обичном, ту и тамо пробушеном најлону, похабаној кабаници, или старом српском ћилиму, а најчешће по истрошеном картону, прекривала је прашина, ношена промајом новобеоградске равнице. Тако, кад би плусак изненадио уморну и суморну сиротињу, они би без окретања и бацања погледа на распростраћу робу, лелујајући попут нестварних сенки, одлазили путем који нигде не води. Нигде јер куће немају, јер нису ни подстанари, већ живе у некој полусрушеној кући без крова и без намештаја. Пут од нечег до ничег је врло кратак, суморан, али брз. Своју беду и тугу утапали су у флаши пива и чашици неке дивље, најчешће отроване ракије. Били су то тренуци у којима су људи роугали против животне зле среће. Против неправде читавог света. Против оних који су их протерали с вековних српских огњишта. Били су то тренуци кад су се сећали свог лепог кревета, своје старе камене куће и штедњака, музике с радија. Неразговорно су причали, рекло би се више плакали, присећајући се веселе дечје граје која их је често будила. Међутим, живот се поиграо са њима. Они су протерани, сада су ничији, о њима се ћути...

Онда су их градске власти с једног „бувљака“ преселили на другу страну улице, на тротоар, због изградње другог крака већ постојеће саобраћајнице. На другој страни пута, прича се понавља...

Српски радикали схватили опасност

Српски радикали су пре нешто више од годину дана први схватили сву величину беде, али и свих опасности које та беда са собом носи по цео град, организовали су петицију међу грађанима, која је наишла на веома добар

одзив. Петиција се залагала за хитну санацију „дивљег бувљака“, са конкретним предлозима како да се изведе. Неопходно је што пре изградити посебан пијачни простор и то према важећим грађевинским нормативима у тој области, не потцењујући оне због којих се то гради, нити њихов друштвени статус. Дакле, требало би изградити све оно што има и Отворени тржни центар у суседству, осим управне зграде, јер би већ постојећа у Отвореном тржном центру била одговорна и за овај други тржни центар. Тезге би могле да буду скромнијег квалитета са симболичном надокнадом, примереном социјалном статусу популације, чију робну понуду сервисира. Петиција је предата Скупштини града Београда и на томе се све завршило.

Тек недавно, простор поред пруге је очишћен, поравњан, насут шљаком и ограђен високом гвозденим оградом. За сада се не зна шта ће ту бити. Ако је то оно за шта су се српски радикали залагали, биће добро.

У међувремену на велику српску муку дошла је још једна. НАТО бом-

бардери сјатили су се на ово мало простора изнад наше земље, засувши нас тонама бомби. Горело је Косово и Метохија, патио је цео српски народ. Нови талас избеглица почео је да насељава бувљак. Данас се тај „бувљак“ шири, стигао је до другог железничког надвожњака, скоро читав километар од капије Отвореног тржног центра. Никле су праве правце шаторске черге, осветљене ноћу логорским ватрама, а дању пренатрпане похабаном старудијом. И, опет прича с почетка... Прича тужна, суморна, јадна и чемерна, прича без краја...

Нема сумње да је неконтролисани хаос потенцијални извор заразе за цели град, можда и шире. Заразе с несагледивим последицама.

Српски радикали су реаговали на време. Међутим, шта вреди кад се градски силници на то не обазире. Беда народа и није њихова брига. Њих то не занима, јер „сит гладном не верује“. Осамдесетих година један афористичар је то парафразирао на овај начин: „Вук гладном не верује“. Није ни слутио колико ће бити у праву.

Српски радикали се залажу за хитну санацију „дивљег бувљака“

СПАС НА ПОМОЛУ

Због мешања подземних и површинских вода прети зараза. Грађани спремни да делимично учествују у изградњи канализације.

Уз насеље Бежанија на ливадама и мочварама никао је велики град Нови Београд. Некада су Бежанијци имали одводне канале којима су отицале подземне воде. Село им је било лепо. Куће су биле суве. Подруми пуни доброг вина и ракије, а не воде као данас. Развијањем Новог Београда затворени су канали, насути су песком, па вода сада нема где да отиче. Сада су куће постале опасне за живљење. Улагали су у Град кроз порезе и доприносе и зато сада очекују да се тај исти Град осврне на њихове проблеме.

Подземне воде Бежаније угрожавају сигурност грађана

На иницијативу грађана Бежаније, одборника Српске радикалне странке и општине Нови Београд, покренута је акција увођења канализације за парну страну Војвођанске улице у Бежанији, још средином 1997. године. Садашње стање без канализације је забрињавајуће, јер подземне воде, падавине и фекалне воде угрожавају житеље овог краја. Због затворених јаркова и немогућности отицања подземних и површинских вода она се задржава у двориштима и угрожава стабилност кућа. Изазива влагу у зградама. Изливане воде онемогућавају коришћење дворишта. То све ствара могућност развоја заразних болести.

Фекалне воде из Војвођанске улице угрожавају и изворишта пијаће воде за снабдевање града, због чега су често интервенисале надлежне инспекције.

Због веома тешког стања и велике опасности грађани су предложили да својим радом и делом средстава учествују у изградњи канализације уз помоћ матичне општине и Скупштине града. Наиме, на тај начин би убрзали решење свог проблема. Помоћ житељима ове улице, тешко би могла да се обезбеди из буџета. Зато је спас затражен од Божицара Вучуровића, председника општинског одбора Српске радикалне

странке, који као одборник Скупштине града, предузима потребне мере да и Скупштина града учествује у финансирању изградње ове канализације.

Једина нада за помоћ, стиже од српских радикала

На основу Детаљног урбанистичког плана предвиђено је да се обе стране Војвођанске улице руше. Општина је поднела захтев Градској скупштини за измену ДУП-а, у коме се тражи да остане парна страна улице, и да се донесе нови регулациони план. Иницијатива грађана за изградњу канализације убрзаће доношење нове одлуке и тиме омогућити Бежанијцима да остану на својој земљи и

после педесет година реше животне проблеме.

Руководилац Јавног предузећа „Водовод и канализација“, Јозеф Гилдедовић, рекао је да постоји пројектна документација за изградњу канализације у Земунској, Војвођанској и Виноградској улици и да је везана за реконструкцију улица Тошин бунар и Војвођанска.

Чињеница је да се фекална канализација мора изградити ради нехигијенских услова у којима живе станари, опасности од ширења заразних болести и да се више не може чекати. Зато житељи ове улице једину наду полажу у српске радикале, јер њиховим залагањем постоји реална могућност да се овај проблем што пре реши.

Татјана Олујић

Куће опасне по живљење

- Оснивач и издавач: др Војислав Шешел • Издање приредио: Општински одбор Нови Београд
- Главни и одговорни уредник: Синиша Аксентијевић • Заменик главног и одговорног уредника: Душан Весић
- Помоћник главног и одговорног уредника: Јасна Олујић • Технички уредник: Северин Поповић
- Техничко уређење и компјутерски прелом: Саша Радовановић
- Лектор: Зорица Илић
- Редакција: Момир Марковић, Наташа Јовановић, Јадранка Шешел, Јана Живаљевић, Александар Вучић, Драгољуб Стаменковић, Весна Арсић, Коста Димитријевић, Вељко Дукић, Весна Марић
- Секретар редакције: Љиљана Михајловић
- Штампана: „Крамер принт“ Коларчева 46, Земун

Општински одбор
Нови Београд организовао
добровољно давање крви
у КБЦ Земун

ЗА ПОШТЕНУ ВЛАСТ

